Ч. 34 Неділя 14 (26) лютого 1899. Рік IX

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Др. Скарда о справі язиковій. — Будучий угорский кабінет. — Замах Деруледа і товаришів на француску републику і їх арештоване.)

Предсідатель молодоческого екзекутивного комітету в Празі, др. Скарда, виголосив вчера бесіду в справі язиковій і сказав, що залагодженє тої справи після дотеперішних результатів есть неможливе. Чехи не відступлять за ніяку ціну від постуляту рівноуправнення. Заведенє округів язикових було би без ніякого розумного значіня, позаяк обмежало би свободу переселюваня. Чехи готові згодити ся на жаданє Німців, щоби їм відступити кілька мандатів в заряді інституций краєвих, але під услівєм, що рівночасно буде змінена соймова ординация виборча.

Після угорских ґазет склад нового кабінету угорского буде слідуючий: Сель, президент міністрів і міністер для справ внутрішних; — Люкач, міністер фінансів; — Февраві, міністер гонведів; — Дараний, рільництво; — Власич, просьвіта; — др. Пльос, справедливість; — Ґеґедиш, торговля; — Сечений міністер a latere і Чех міністер для Хорватиї.

В Парижи якось дивно кипить і варить ся і хоч остаточно Дерулед та може ще кількох его товаришів станутъ перед судом, спокою не буде. Як показує ся, то Дерулед, коли може хвилево не був несповна розуму, хотів таки на правду допустити ся замаху на державу. Річ була така: Коли войско вертало з похорону Фора, підійшов Дерулед а з ним 150 его прихильників до ґен. Рожета (Roget), що командував войском, яке брало участь в похороні, і вхопив коня за поводи та крикнув до него: „Ґенерале, не туди! Веди нас до елісейскої палати!" Ґен. Роже вихопив Деруледови поводи з рук, скочив конем на бік і крикнув: „На бік! Зробити місце!" а відтак закомандував і казав войску іти до касарні. Мимо того Дерулед удержав ся близько ґенерала і так дістав ся з войском до касарні. Там на приказ ґен. Рожета, арештовано его яко бунтівника намавляючого до бунту.

Справа ся стала ся предметом наради парляменту. Президент палати послів подав до відомости палати, що одержав від ґенерального прокуратора письмо з просьбою о позволенє ставити Деруледа і его товариша Габерта перед суд. Дешанель відчитав відтак то письмо, після котрого ґен. Роже доносить, що гурма людий, на чолі котрої стояли Дерулед і Габерт, прилучила ся до бриґади, а часть её навіть дістала ся на подвірє до касарні. Дерулед і Габерт промавляли до офіцирів і мимо кількаразового завізваня не хотіли вийти з касарні. Коли їх арештовано, заявили они, що хотіли намовити войско до бунту в тій ціли, щоби з парляментарної републики зробити републику плебісцитову. Ґенеральний прокуратор жадав призволеня ставити перед суд обох тих послів, котрі хотіли відвести вояків від їх обовязку.

Пос. Кастлен зажадав тогди, щоби Габерта і Деруледа випущено на волю, та доказував, що не вірить тому, щоби они дійстно хотіли допустити ся такого злочину, який їм закидують. Президент міністрів Дюпю заявив, що справа ся мусить бути як найскорше залагоджена і домагав ся, щоби палата зараз вибрала комісию, котра би безпроволочно предложила палаті свое справозданє. По сім перервано засіданє.

Вечером о 6 год. зібрала ся палата послів знову, а на засіданє прибув також випущений з арешту пос. Мільвоае, котрого арештовано за демонстрацию. Пос. Сузе відчитав справозданє, в котрім сказано, що к о м и с и я г о д и т ь с я о д н о д у ш н о н а т о щ о б и Д е р у л е д а і Г а б а р т а в і д д а т и с у д о в и, т а щ о б и ї х з а д е р ж а т и в а р е ш т і. В справозданю сказано, що коли би наведені факти показали ся правдивими, то поступованє тих послів показало би ся яко замах на републику і оскорба армії, против чого треба би ужити як найострійших заряджень. Мільвоае жадав щоби Деруледа і Габерта випущено провізорично на волю, але палата послів тому спротивила ся і остаточно призволила ставити тих послів перед суд. Вчера о 6 год. вечером привезено Деруледа і Габерта до вязниці і віддано судиї слідчому. Після арт. 25 француского закона з грудня 1893 р. жде їх кара вязниці від 1 до 5 літ і грошева кара від 100 до 3000 франків, а після закона карного арт. 87 депортация.

---

21)

ТРИ КОПАЛЬНИКИ ЗОЛОТА.

(З німецкого — А. Гентї'го.)

(Дальше).

Розмова зійшла на що иншого. Ґуґо пригадав Сімови на копальні золота, до яких мали разом іти, скоро би лиш доктор виздоровів. Але о тім не хотів Сім навіть чути. — На то ще час — відповів. — Може я ще раз коли верну сюди, а може й ні. Бо коли доктор їде з вами до Німеччини, то й я певне поїду з ним. Все ліпше, як двох може присягнути, що той чоловік, котрий видає ся за вашого стрийка, есть грачем Саймондом. На всякий спосіб не журіть ся копальнею; нас і так були би Апаші вирізали. А тепер, заки відійдете, загляну ще до доктора.

Коли Сім вернув з шпиталю і приніс вість, що докторови іде надсподівано добре, пустив ся Ґуґо, не ждучи на віз, пішки до дому дон Рамона.

— Здаєть ся, що вашому бідному приятелеви іде ліпше — сказала пані дому, коли він увійшов до комнати — бо инакше булиб ви так вчасно не вернули.

— На щастє так, ласкава пані; ми зробили дивне відкритє, що вернуло ему житє і поставило его в дуже близкі відносини до мене. Як позволите, оповім вам.

— Історию, пане Ґуґо? — спитала молодша дочка.

— Так, прошу пані, дуже дивну історию.

Коли посідали, оповів їм Ґуґо о утечи стрийка з Німеччини ще в хлопячім віці, о его довгім побуті в Америці і повороті, о своїм власнім житю дома і о суперечці, яка довела до того, що він мусів покинути рідний край. Дальше оповів о тім, о чім нині довідав ся, що его товариші були приятелями его стрийка в Каліфорнії, і як викрило ся убийство.

— І щож ви тепер хочете робити? — спитав дон Рамон.

— Верну назад домів, скоро лиш доктор на стілько подужає, що буде міг вибрати ся в дорогу. Я був би радо зробив з ними виправу до копалень золота, о якій я вже згадував, але Сім Гавлет не хоче о тім чути.

— Я також хочу сказати слово в тій справі — відозвав ся дон Рамон. — Як знаєте, я богатий чоловік. Крім великого простору землі і моїх стад худоби, та табунів коний, маю в Мехіку ще велику копальню срібла, що сама одна більше приносить мені доходу, як я коли небудь зможу видати. Окуп, якого ті розбишаки жадали, був дрібницею для мене і я був би заплатив пять разів тілько, коли би був певний, що мої дочки вернуть до мене. Але я не мав тої певности, і вже та обставина, що они не жадали більше, хоч мусіли знати, який я богатий, пересьвідчила мене о тім, що они мали намір задержати дочки і жадати від мене ще більших сум. Ви і ваші приятелі освободили мої діти з неволі. Отже, пане Ґуґо, ви Німець, і я знаю, що предложенє якої небудь нагороди обидило би вас, але ваші три товариші в иншім положеню. Я знаю, що они не мали ніяких користолюбних намірів, коли зробили мені ту прислугу, і що они своє житє так само хоробро виставляли на небезпечність, як і ви з бажанєм освободити дівчата з рук тих розбишаків. Але то не робить ріжниці в моїм довзі вдячности супротив них. Мій банкир одержав вчера цілу суму гроший в золоті, яку я був призначив на окуп. Отже я приказав ему виплатити кождому з них по 25.000 долярів, так, що будуть могли покинути своє дотеперішнє тверде і небезпечне житє, і осісти, де схочуть. Я знаю, як дуже Американи цінять свою независимість, але спускаю ся на вас, що зможете пересьвідчити ваших приятелів, що не надумуючись можуть приймити ті гроші, як малу ознаку моеї вдячности.

— Зроблю всьо, що лежить в моїх силах, аби їх наклонити до приняття вашого подарунку. Доктор має вже майже шістьдесять літ а Гавлет також не о много молодший; час вже їм спочити і вести трохи вигіднійше житє. Що до Біля Райса, то він нераз говорив, що его цілим щастем булоби осісти де на великій фермі. Тепер зможе то зробити, такого щастя навіть не сподівав ся.

— А тепер, пане, позвольте, що скажу ще слово о вашій будучности — сказав ще дон Рамон. — То, що ви мені тепер сказали, ставить мене в тяжке положенє. Ми були умовили ся з жінкою. Я знав, що ви з ліпшої верстви, але не знав того, що маєте значний маєток. Отже ми мали намір спитати вас, чи маєте більшу охоту займати ся плеканєм худоби, чи зарядом копальні.

Новинки.

Львів дня 25-го лютого 1899.

— **Сойм краєвий.** Шесте з черги засїдане сойму краєвого в теперішній сесиї відбуде ся в понедїлок, дня 27-го с. м. о годинї 11-ій перед полуднем.

— **Преосьв. епіскоп Андрій Шептицкий,** котрий, як то вже донесли вчерашні телєграми, іменований станїславівским епіскопом, єсть сином ґр. Івана Шептицкого, ц. і к. шамбеляна, посла на сойм і довголїтного презеса Ради повітової в Яворові, та Софії з ґр. Фредрів. Він родив ся дня 25-го липня 1865 р. і одержав на хрестї імя Роман. По укінченю студий правничих і узисканю степеня доктора прав, почув в собі так сильно зване до стану духовного, що маючи ледви 20 лїт, постановив зречи ся всего, що єму могло дати товариске становище і маючість родителїв і вступив до монастиря оо. Василиян. Родина Шептицких єсть стародавною родиною польско-руского походженя. О. Андрій думаючи піти слїдом своєї родини, упросив в Римі диспенсу о перехід на руский обряд, а за задачу свого житя вибрав собі дїяльність серед руского духовеньства і народу. Науки богословскі скінчив о. Андрій у оо. Єзуїтів і узискав степень доктора сьв. Богословія, а висьвятившись, вступив до чина оо. Василиян. В виду незвичайних прикмет характеру молодого сьвященика, високого его образованя і неаби яких здібностий — повірено єму вже в короткім часї важну задачу. Через два роки дїлав яко учитель новиків в добромильскім монастири, де займав ся вихованем богословів; опісля був настоятелем монастиря оо. Василиян у Львові, а минувшого року став учителем богословія в монастири в Кристинополи. Всї, що знають лично новоіменованого епіскопа, хвалять его велику твердість характеру, незвичайну енерґію, бистроту погляду і рішучість. При місиях, які устроюють оо. Василияни, мав Преосьв. Андрій нагоду пізнати добре руске духовеньство і справи гр. кат. церкви, а незвичайні его особисті прикмети зискали єму загальну симпатию і поважане.

— **Лєктори руского язика.** Міністерство просьвіти вже згодилось на утворене посад лєкторів руского язика на унїверситетах львівскім і краківскім.

— **Справа галицкої щадницї у Львові.** Про арештоване директора щадницї Зїми і першого книговодця Вендриховского подають польскі ґазети такі близші дані: До помешканя Зїми в будинку каси прибув комісар поліциї Райнлендер і показав єму картку з візванем до переслуханя перед слїдчим судиєю. П. Зїма сидїв тодї при бюрку і писав. „Я надїяв ся сего“ — відповів він. Убрав ся сейчас на чорно, а сподїваючись чогось ще гіршого, забрав з собою якісь папери. Фіякром прибули оба до карного суду. Тут переслухував Зїму судия Мілашевский через дві години. Коли Зїма вийшов із слїдчої комнати, приступив до него комісар Райнлендер і сказав, що его арештує. Зїма не сказав на то анї слова. Зрезиґнований та зі спущеними очима пішов за комісарем до недалекої келїї, де его замкнено. В сій біленій комнатї, з великим зелїзним лїжком та деревляним столиком полишено его до дальшого зарядженя слїдчого судиї. Того самого вечера арештовано також б. начального бухгальтера Вендриховского і замкнено рівнож до слїдчої вязницї. В звязи з сим арештованем має стояти також слїдуючий факт: Вже від тиждня — як пише о тім Gaz. Narod. — було у Львові публичною тайною у Львові, що при шконтрї депозитів гал. каси ощадности показав ся брак чотирох листів заставних на загальну суму 40.000 зр., котрі в книзї депозитів були записані. Нараз тих 40.000 зр. хтось прислав до каси ощадности, але більше менше в тім самім часї витяв хтось дотичну картку з книги депозитів, де тота позиция була виказана. Стало ся очевидно якесь „непорозуміне“: той, що витинав картку з книжки, не знав, що та позиция вже покрита і нікого не компромітує. — В касї тепер розмірно менша вже глота, але все ще богато людий вибирає гроші. „Słowo polskie“ — котре, мимоходом сказавши, перестав вже видавати п. Щепановский — каже, що з каси ащадности виймлено доси 4 міліони вкладок, а шість міліонів виповіджено.

— **Фальшівники гроший.** Перед судом присяглих в Черновцях станули чотирох жидків: Хаїм Відман, Яков Відман з Берґгомету н. Пр., Маркус Лястер зі Снятина і Еміль Шварц з Оршівців, обжаловані о підроблене срібних ґульденів. Оба Відмани фабрикували вже срібні ґульдени в р. 1889 і сидїли за то в слїдчій вязници, але їх випущено, бо не було доказів. За то пізнали ся вони пізнїйше з Лястером і зачали знов робити ґульдени, а Лястер пускав їх в курс. В р. 1898 пристав до спілки Шварц і той спровадив їм лїпші прилади з Берлина і Шарльоттенбурга, але ще одного не доставало, написи на краях. Потреба їм було до того ще ритівника і в тій цїли просив Лястер Міхеля Айнгорна, з котрим познакомив ся в Чернівцях, щоб той вишукав єму до спілки ритівника у Львові. На нещасте той Міхель Айнгорн був детективом у Львові і приїхавши до Львова повідомив про се дирекцию поліциї, а та післала там его враз з ґравером Ґарфункелем до Снятина. Цїла спілка з'їхала ся тут, що-б обговорити цїлий плян до дальшої роботи, та тут арештувала їх жандармерия. Обжаловані в першім слїдстві признали ся до вини, тепер випирають ся всього, але сьвідки зізнають дуже некористно. Обжаловує прок. Михальский, оборонців є чотирох.

Господарство, промисл, торговля, гіґієна і виховане.

Добрі ради.

— На що треба зважати при закладаню саду. (II): На обставини, які впливають на клїмат місця, а ті обставини можуть бути такі: 1) Нахилене ґрунту, від чого зависить, чи ґрунт більше або менше теплий і сухий. Чим більше ґрунт нахилений, тим менше буде в нїм вогкости. В таких місцях садить ся дерева, що годні видержати посуху, н. пр. черешні. — 2) Сторона сьвіта якогось місця: Місце положене на полудне єсть найтеплїйше, найдогіднїйше і найсухійше, положене на північ — найхолоднїйше і найвогкійше. Помежи тими сторонами лежить всхід і захід. В цїлім роцї має західна сторона найбільше вітру, а від всходу віє часто острий студений вітер, що приносить мороз. Від полудня найлїпше садити груші, від півночи яблуні. — 3) Висота місця: Місце положене в долині єсть теплїйше, в горі студенїйше. Для закладаня саду се важна річ: на долах садить ся дерева, що дають овочі до столу, в місцях, положених високо, лиш такі, що дадуть ся з'ужиткувати в господарстві, н. пр. на сушеницї, яблочник, і т. п. — 4) Вітер: Місця, куди гонять ся вітри, дуже недогідні на сади, дерева там не можуть видержати, бо вітер їх ломить, обмітає цьвіт і обтрясає овочі; затишне місце лїпше, але має також свою недогоду, іменно ту, що дерева раньше цвитуть а відтак терплять від приморозків. — 5) Близькі великі води (озера, стави), суть пля садів догідні, бо пара водна (мрака), яка з них виходить, хоронить дерева від морозів. Овочі, що ростуть близько вели-

---

В однім і другім случаю хотїли ми вам помогти. Колиб ви були рішили ся на перше, то я був би вас установив управителем одного з моїх найбільших фільварків під такими услівями, що по кількох лїтах моглиб ви були стати его властителем. Колиб ви були волїли копальню, то я бувби вас післав до копальнї срібла в Мехіку, аби ви насамперед обізнали ся з веденем дїл, а відтак були би ви стали управителем і вкінци спільником копальнї. Але що ми тепер зробимо? Ви вертаєте назад до Німеччини, де жде вас будучність і наші наміри розбиті.

— Я, пане, так вам вдячний, як колиб ви зробили то, о чім говорите — відповів Гуґо щиро. — Як би я тут лишив ся то радо приймив би одно з ваших предложень; але тепер не потребую нїчого а за ту малу участь, яку брав при освободженю ваших дочок, я вже щедро нагороджений вашою вічливостию і дружбою, яку менї оказуєте.

На другий день повідомив Гуґо двох своїх приятелїв о дарунку, який їм зробив дон Рамон. Біль Райс був одушевлений.

— Боже! — крикнув — такий дарунок то щось значить. Я гадав, що як дістанемо лиш нагороду за зловлене розбишаків то се буде щастє, о якім я й не думав. Але такого я не сподївав ся; той дон Рамон то князь! Верну в свої рі ні сторони і куплю ферму. Одна дївчина обіцяла менї ждати на мене; вправдї минуло від того часу вже вісім лїт і я не можу присягати, що она додержала обітницї, але коли ся має 25.000 долярів в кишени, то можна найти й иншу, що схоче віддати ся і стати панию на своїм ґрунтї. І ти кажеш, що я потребую лиш піти до банку, аби взяти гроші?

— Очевидно, Білю, але я би тобі не радив того.

— А якже я маю взяти гроші?

— Банк виставить тобі змінку до другого банку в Новім Йорцї і як там прийдеш, можеш взяти гроші, коли схочеш.

Сім Гавлет мовчав. Вкінци відозвав ся:

— Ну, Гуґо, я не бачу причини, чому би ми не мали приймити тих гроший, коли дон Рамон каже, що то для него дрібниця. Я боровсь би був за дївчата так само, як би то були й дївчата з селяньского стану; але що їх отець має більше гроший, ніж може їх видати, то цїлком розумна і природна річ, що він хоче віддячити ся нам. До тогож ми ощадили єму 200.000 долярів, за котрими було би пішло ще два і три рази тілько, заки дістав би назад дочки. Найлїпше не говорити тепер о тім докторови, бо він о чім иншім думає і мусить подужати, аби перевести свій намір. Пізнїйше буде ще досить часу, аби то всьо пояснити єму. Як прийде відповідна хвиля, то я розтолкую єму цїлу річ і скажу, що як він не прийме гроший, то й я відішлю їх. Але він занадто розумний, аби не пізнати, що дон Рамон робить справедливо, як він сам не хоче мати гроший, то може їх дарувати якому шпиталеви, а моїх разом зі мною уживати. Менї здаєть ся, що ми оба не розстанемо ся до смерти. Можете сказати дон Рамонови, що річ вже скінчена.

Тепер, коли доктор хотїв дальше жити, повертав до здоровля з дивною скоростию і по 14 днях був готовий до дороги.

Гуґо з жалем розстав ся з дон Рамоном і его родиною. Они були дуже зворушені при розлуцї і він мусів обіцяти, що як коли прийде знов до Америки, то безусловно відвідає їх. Его кінь вернув назад до своєї давної стайнї, бо подорожні хотїли їхати човном рікою Ріо Гранде. В Мотаморес, портовім містї при устю ріки, всїли на пароход, що відвіз їх до Гальвестону, а звідтам поїхали великим пасажирским кораблем до Нового Йорку.

Тут розстав ся з ними Райс, а они три пустили ся на почтовім нїмецкім пароходї до Гамбурґа. Спокій морской подорожи покріпив доктора що з великою нетерпеливостию ждав кінця подорожи. В Новім Йорцї всї закупили собі нове біле і одежу.

З Гамбурґа написав Гуґо до свого приятеля і нотаря Рандольфа, що має для него дуже важні новини і мусить з ним поговорити, ще заки приїде до родинного дому. Відворотною почтою прийшла відповідь. Була коротка і характеристична:

„Дорогий Морштедте!

З великою радостию довідую ся, що ви знов в Нїмеччинї. Ви зробили велику дурницю, що утїкли з краю, а ще більшу, що вас так довго не було. Але всьо близше устно. Тїшу ся з ріжних причин, що вертаєте. Не можу зрозуміти, що маєте менї сказати, але в слїдуючий четвер буду о 12-ій в полудне в Гайзе.

Рандольф“.

Коли в Гайде висїв Рандольф з ваґона, дожидав его вже Гуґо на двірци.

— Боже! То ви? — скрикнув старий. — Правдивий Морштедт.

— Так, пане Рандольф, я був майже три роки за морем, а то в моїм віцї богато значить. Тепер вже маю більше як двайцять лїт.

— То правда. Кудиж підемо?

ких вод, бувають і смачнїйші і мають красну барву. — 6) Близький ліс єсть недогідний для саду, бо з ліса заносить вітер на дерева всїлякі обрістники і мох; яблінки близько букових лісів дістають легко рака, а також лісні птицї роблять шкоду в овочах. — 7) Близькі фабрики шкодять також садам, бо з них виходять ґази або відпливає вода шкідлива садовинї.

— Добрий клий до паперу, шкіри і т. п. Відважити по рівній части скробу (крохмалю), каруку і терпентинового олїю; розмішати крохмаль з водою на досить густу фарамушку, а в другім горнятку розпустити карук в достаточній скількости води в той спосіб, що карук заварює ся не на грани, але вложивши горнятко в горячу воду. До каруку, коли розпустить ся, доливає ся терпентинового олїю, а до тої мішанини крохмаль і мішає ся добре та заварює ся. Такий клий дасть ся добре держати, можна ним ліпити і студеним, він схне борзо і не мастить. Після потреби можна его підпустити водою.

— Заржавілі малі предмети можна дуже добре в той спосіб очистити, що завязує ся в платок кусник воску, огріває ся зелїзний предмет а відтак потягає ся тим платком з воском. Тим способом зелїзний предмет покрие ся тоненькою верствою воску. Тогди мачає ся другий платок в мілко потовчену сіль і розтирає ся добре по тім предметї, а він зробить ся зараз дуже чистим і ржа пустить.

Переписка господарска.

А. В. в С.: Питане: Чи гній, вивезений в поле, має ся зараз розкинути і най так лежить аж до орки (як в зимі так і в лїтї); чи має ся лишити в купках і аж тогди розкидати, як має ся орати? В зимі одні господарі зараз розкидають, другі лишають в малих купках, инші в більших купках (по фірі в однїй купцї), ще инші пакують по кільканайцять фір в одну купу і ще тасують, а розкидають аж тогди, як мають орати. Що єсть лїпше? — Відповідь: Вивезений обірник треба зараз розкинути і найлїпше, коли то можна, зараз приорати. При тім треба на то зважати, щоби спадисті поля горою сильнїйше гноїти як в долинї. Складати обірник на малі купки найгірше, бо він таки в очах гине, вітер его сушить, найважнїйша его часть, амоняк виходить з него, а дощ і вода сполікують его та напопяють частинками з него землю під купками. Длятого в таких місцях, де стояли купки, буває збіже далеко буйнїйше і вилягає а зараз коло того місця буде дуже утле. Коли з весни глянути на таке поле, то видко зараз по засївах де стояли купки гною; збіже там темно зелене а в инших місцях жовтаво-зелене. І в зимі вивожений обірник треба розкидати а то длятого, що навезений купками довго не розмерзав би ся і не можна би его розкинути завчасу, а відтак і земля під купками була би довший час замерзла і опізнила би орку. Лиш на спадистих полях, де би весною дощі і вода зі снїгу могли обірник забирати і нести аж на долину, не треба его розкидати. У нас можна часто видїти, що „аґрономи" кажуть складати обірник купками на ланах „симетрично" в рядах, а то длятого, щоби его опісля рівномірно розкинути. Не було би в тім нїчого злого, як би той обірник зараз розкидувано. Але скоро купки мусять стояти і цїлими тижднями, то задля симетриї марнує ся сила обірника. Коли-ж обірник треба далеко вивозити і нема часу зараз его розкидати, треба его складати на великі купи верствами з землею і вкривати землею, а опісля тілько розвозити з куп, кілько в однім дни можна розкинути. На легких ґрунтах може обірник лежати і довше без шкоди непереораний.

Гуцулка в Пасічній: Ви хочете знати, „що то за цнота" в такій курцї, що то і не курка і не когут а лиш „курій"? — Найлїпше спитайте тих баб, котрі Вам сказали, що тота курка, котру Ви купили, то „курій"; нехай они Вам скажуть, по чім они то пізнали, а Ви з ласки своєї дайте і нам знати о тім, що они Вам скажуть. Куріями, бачите, о скілько ми знаємо, звуть у нас насамперед такі курки, котрі иноді піють, як когуть. А що когута пізнають по тім, що він піє, то курка, котра позволить собі так само запіяти і присвоїть собі право когута, то вже не курка, але й не когут, лиш „курій". Ми чули кілька разів, як курка піяла, але не можемо нїяк сказати, щоби она дїйстно так піяла, як когут, хоч і нам, „баби" тогди говорили, що курка піє і що з неї зробив ся курій. Як собі то нинї пригадуємо, курка, що правда затягала якимсь несвоїм голосом і очевидно мусїла бути хора. То отже одного рода „курій". Куріями називають також і ті курки, котрі знесуть дуже малесенькі яйця без шкаралупки знесок, котрий — як кажуть також „баби" — треба носити 9 днів під пахою, а вилїзе з него якесь „маленьке рогате", але не баранчик; ми би дуже радо казали такій „бабі" носить той зносок через девять днїв під пахою, нехай би удала тої штуки і не роздушила его!) І се єсть хоробливий стан. Наконець — і то вже хиба найсправедливійший „курій" — може якась курка бути неплідна. На такого курія найлїпша така рада: зарізати его і спечи або зварити і запросити тоті баби та дати їм з'їсти, але не казати нїчого; аж тожди коли з'їдять, розповісти їм, що з'їли курія і від тепер будуть так само піяти, як він. Отже коли ласка то напишіть нам, по чім пізнали тоті баби того „курія", а ми подамо до відомости і другим людям, нехай і они то знають, що знають тоті баби.

Торг збіжевий.

Львів дня 24-го лютого: Пшениця 9·30 до 9·75 зр.; жито 7·50 до 7·80; ячмінь броварний 6·75 до 7·75; ячмінь пашний 5·76 до 6·—; овес 6·50 до 6·75; ріпак 10·50 до 11·—; горох 6.— до 6·50; вика 5·25 до 5·80; насїнє льняне —·— до —·—; сїмя конопельне —·— до —·—; біб —·— до —·—; бобик 5·25 до 6·—; гречка 7.50 до 8.25; конюшина червона галицка 45·— до 60·—; шведска 40·— до 60·—; біла 40·— до 50·—; тимотка 17·— до 21·—; ганиж —·— до —·—; кукуруза стара 5·50 до 5·80; нова 5·50 до 5·80; хміль —·— до —·—.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Відень 25 лютого. До N. fr. Presse доносять з Праги, що там зібрали ся вчера делеґати нїмецких послів для уложеня народно-нїмецких постулятів Нїмців в Чехах.

Париж 25 лютого. В льокали „патріотичної лїґи" розпочала ся вчера ревізия і потягне ся мабуть довго.

Манїля 25 лютого. Филипиньскі стрільцї стріляли вчера на цїлій лїнії до Американців. По стороні Американців погиб один вояк а 3 вояків і один підпоручник ранений.

Вашінґтон 25 лютого. Ґен. Отіс доносить з Манїлї: Повстанцї побиті під Манїлею в розсипку; 500 людий убитих і ранених а 200 дістало ся до неволї. Страти Американців дуже малі.

— Маю комнату в готели, де я полишив двох приятелів, котрих хочу вам представити. Коли вам скажу, що они приїхали сюди зі мною аж з Мехіка, аби зробити менї прислугу, то признаєте, що то правдиві приятелї.

— Виглядає так, немов би справдї щось важного було, що ви маєте менї сказати. Що за люди ваші приятелї? Не маю понятя, що ви там робили цїлі три роки і не знаю, чи ви жили межи князями чи між хлопами.

— Властиво і між одними і між другими, пане Рандольф. Один з моїх приятелїв єсть калїфорнїйским копальником золота, такий хороший примірник, як лиш можна собі бажати; другий є доктором, чи радше був доктором, бо вже від давна не практикує і жие як копальник.

— І они оба приїхали лише тому, аби вам зробити прислугу? — спитав Рандольф трохи здивований.

— Лише тому, пане Рандольф, хоч як вам то може бути дивно. Але ось і готель, ваша цїкавість буде зараз заспокоєна.

— Сіме і докторе, то мій найстарший приятель і опікун, пан Рандольф. Пане Рандольф, то мої оба приятелї, доктор Гунер і пан Сім Гавлет.

В Сполучених Державах люди цїнять себе, то й оба Американцї повитали пана Рандольфа з повагою.

— Я казав вам пане Рандольф — говорив Ґуґо дальше — що то мої добрі приятелї, а можу вам ще сказати, що були найлїпшими приятелями мого помершого стрийка, Вільгельма Морштедта.

— Вашого помершого стрийка, Ґуґо? Ви милите ся, ваш стрийко живий і здоровий, хоч властиво шкода — забурмотів до себе.

— Я знаю, що говорю, пане Рандольф, они були вірними другами мого помершого стрийка Вільгельма Морштедта, котрого в містї Сакраменто в Калїфорнїї підступно замордовано, коли він був в дорозї до Сан Франціско впаслїдок вашого зазиву, аби вертати до Нїмеччини.

Рандольф дивив ся з нїмим зачудованєм на приятелів, котрих поважні лиця веліли єму вірити, що справдї чув, що Ґуґо говорив.

— Вільгельм Морштедт в Калїфорнїї убитий? — повторив. — А хтож той....

— Той єсть убийником, що украв его папери і листи і відтак прийшов сюди, аби заняти его місце. То картяр, називає ся Саймонд. Мій приятель має від шерифа в Сакраменто приказ арештованя его під закидом убийства. Більше як рік їздив доктор Гунтер по Калїфорнїї і Мехіку, аби его найти, але нїхто не попав на гадку, що убийство мало на цїли що иншого, крім рабунку. Ми пізнали ся в Мехіку і жили довгий час з собою, заки они довідали ся, що я називаю ся Морштедт. Они оповіли менї відтак, що перед кількома лїтами мали товариша, що так само звав ся і так вийшла правда на верх.

— Нї.... нї.... повторяв Рандольф сїдаючи на крісло. — То таке дивне, що я того не можу зрозуміти. Ви певні, що не милите ся?

— Цїлком певні! Але ось доктор розповість вам цїлу річ.

(Конець буде).

Надіслане.

За редакцію відповідає: **Адам Креховецкий.**

ІНСЕРАТИ.

Тягнене невідклично дня 18. марта 1899.

1. Головна виграна **100.000 корон**
2. Головна виграна **25.000 корон**
3. Головна виграна **10.000 корон**

готівкою з 20% на податок.

ВІДЕНЬСКІ ЛЬОСИ по 50 кр.

поручають: Кіц & Штоф, М. Йонаш, М. Клярфельд, Корман & Файґенбавм, Самуелї & Ляндав. Авг. Шеленберґ і син, Сокаль & Лілїен, Ґустав Макс. 5

$4\frac{3}{4}$ кільо кави

netto вільне від порта за послїплатою або за присланем гроший. Під 7 ґваранциєю найлїпший товар.

Африк. Мока перлова . .	зр.	3·70
Сантос дуже добра . .	„	3·70
Сальвадор зелена найлїп.	„	4·35
Цейльон ясно-зел. найлїп.	„	6·10
Золота Ява жовта найлїп.	„	5·90
Пері кава знамен. сильна	„	5·55
Арабска Мока дд. аромат.	„	6·90

Цїнники і тарифа цлова даром.

ETTLINGER & Co., HAMBURG.

„TRIPLEX"

патентовані машини до шитя Вертгайма суть в уживаню цїсарского Дому.

Високо-раменна машина ножна

35 зр. 50 кр.

Цїни знижені.

WERTHEIMA машини до шитя

загально признана, знаменита, без гамору шиюча машина для домашного ужитку і промислу. 1

30 днїв проби 5-лїтна письменна ґваранция.

Кожда машина, котра би в часї проби не показала ся знаменитою, принимає ся на мій кошт назад.

Продаж без посередництва аґентів, тому цїна низша о половину за найлїпші вироби.

Найновійшої системи патентовані

„Triplex" Wertheima машини

Versandthaus Nähmaschinen

STRAUSS

Wien, IV. Margarethenstrasse 12 fd.

Прошу жадати цїнники і проби шитя.

Інсерати

(„оповіщеня приватні") до „Ґазети Львівскої", „Народної Часописи", і всїх инших часописий принимає виключно ново отворена „Аґенция дневників і оголошень" в пасажу Гавсмана ч. 9. Аґенция ся принимає також пренумерату на всї дневники краєві і заграничні.

ТРАВА МЕДОВА

(Holcus lanatus)

власної збірки з обшару двірского **Борівна**, насїнє свіже і певне на ґрунта сухі або мокрі, цїлком лихі, на пасовиска знаменита ростина, раз засїяна триває кілька лїт. **Один корець** разом з мішком коштує **3 зр.** а. в., при закупнї нараз **10 корців** додає ся два корцї безплатно; на вагу **100 клґр. 20 злр.** Замовленя доверщує **Й. БУЛЬСЄВИЧ в Бохни.** 6

„TYGODNIK ILLUSTROWANY"

розпочинає з 1899-им роком 10-ий рік істнованя і буде виходити дальше в значно збільшених розмірах так в части лїтератскій як і ілюстрацийній.

Почавши від 1-го сїчня 1899 року зістане розширений безплатний додаток повістевий „Tygodnika", крім того **кождий пренумерант „Tygodnika"** окрім самого письма і дотеперішного додатку повістевого долучаного в аркушах — одержить

без нїякої доплати

анї за книжки анї за пересилку тих книжок

ЯКО ПРЕМІЮ

12 томів творів Сєнкевича (річно)

(один том що місяця).

Твори Сєнкевича вийдуть в новім старанні м виданю **виключно для пренумерантів** „Tygodnik-a illustrowan-ого" і обіймуть **всї повісти, новелї і листи з подорожий,** коротко сказавши, цїлий доробок лїтератский знаменитого писателя. Кождий том тої „Бібліотеки Сєнкевича" обіймати буде що найменше 10 аркушів друку на добрім папері і четким друком.

Пренумерату для Львова і цїлої Галичини принимає:

Головна Аґенция і Експедиция „Tygodnik-a illustrowan-ого" у Львові

Пасаж Гавсмана ч. 9,

та всї книгарнї і контори письм.

Пренумерата „Tygodnik-a illustrowan-ого" разом з додатками і премією виносить:

У Львові:		В Галичинї разом з пересилкою почтовою:	
Квартально	3 зр. 60 кр.	Квартально	3 зр. 75 кр.
Піврічно	7 „ 20 „	Півріично	7 „ 50 „
Річно	14 „ 40 „	Річно	15 „

Числа оказові і проспекта даром висилає:

Головна Аґенция і Експедиция „Tygodnik-a", Львів, Пасаж Гавсмана ч. 9.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).